

P R O T O K O L L
fra
møtet i Omsetningsrådets arbeidsutvalg

fredag 18. juni kl. 10:30

(Møte nr. 7 2004)

Møtet ble satt kl. 10.30

Til stede: Ottar Befring (leder), Steinar Hauge, Harald Mork, Knut Sjøvold (for Geir Grosberg) og Bjarne Undheim

Fra SLF: Nina Strømnes Rodem, Tor Erik Jørgensen, Håvard Mjelde, Randi Evju Schweigaard, Hilde-Kari Skarstein, Sveinar Skjevdal og Anne Bakke

Forfall: Geir Grosberg

Lederen fastslo at møtet kunne gjøre vedtak.

1. DAGSORDEN

Vedtak:

Dagsorden godkjennes uten merknader.

2. GODKJENNING AV PROTOKOLL

Vedtak:

Protokollen fra møtet i Arbeidsutvalget 01.06.2004 godkjennes.

Innhold:

3.	Markedsregulering fjørfe - Endring av forskriften for førtidsslakting og utvidelse av kvantum som kan førtidsslaktes i 2004	3
4.	Markedsregulering i kjøttsektoren - Eksport og frysefradrag i perioden februar – april 2004	7
5.	Markedsregulering kjøtt – Godkjente reguleringsvarer i kjøttsektoren.....	7
6.	Markedsordningen for korn. Avvikling av opplysningskontoret for brød og bakervarer, Brødfakta”	13

3. Markedsregulering fjørfe - Endring av forskriften for førtidsslakting og utvidelse av kvantum som kan førtidsslaktes i 2004

Prior Norge søker i brev av 10.05.2004 om utvidelse av rammen for førtidsslakting slik at total **reduksjon** av egg i 2004 kan bli inntil 1 500 tonn egg. Arbeidsutvalget i Omsetningsrådet vedtok 18.11.2003 en ramme for førtidsslaktingen som tilsvarer en ramme på 1 000 tonn egg.

I tillegg søker Prior Norge om å kunne iverksette førtidsslakting fra hønene er 64 uker gamle, noe som innebærer en utvidelse på 2 uker av perioden hvor det kan gis tilskudd til førtidsslakting.

Bakgrunn

Formålet med førtidsslaktingen er å tilpasse produksjonen av egg til sesongmessige svingninger, primært knyttet til markante etterspørselstopper i forbindelse med jul og påske. Ordningen skal forebygge mot overproduksjon for derigjennom å kunne nå prisforutsetningene i Jordbruksavtalen, samt begrense kostnadene ved markedsreguleringen gjennom å begrense reguleringsekporten.

Arbeidsutvalget hadde i møtet 22.08.2002 en prinsipiell gjennomgang av ordningen med førtidsslakting av verpehøner som virkemiddel i markedsreguleringen, hvor det bl.a. ble vektlagt at førtidsslaktingen i første rekke skulle benyttes for å håndtere sesongmessige svingninger.

Sammenstillingen under viser omfanget av førtidsslakting i årene 1999–2003 og godkjent ramme for tiltaket det enkelte år.

År	1999	2000	2001	2002	2003
Godkjent ramme	800	2000	1500	800	1000
Omfanget av førtidsslakting i tonn egg	535	1990	954	0	179

Sammenstillingen viser at det har vært store variasjoner i omfanget av førtidsslakting de siste 5 årene. De siste to årene, hvor det har vært godt samsvar mellom tilførsler og salg, er rammen i liten grad utnyttet.

Søknaden fra Prior Norge har vært forelagt Råd for frivillig førtidsslakting, hvor det er enighet om volumet og endring i perioden hvor førtidsslakting kan iverksettes. Prior foreslår at det tillates at høner slaktes fra de er 64 uker. I gjeldende forskrift er nedre grense fastsatt til 66 uker. Dette innebærer at § 3 i forskriften må endres slik at alderen på hønene fastsettes til 64–76 uker. Som følge av dette må også § 5 som omhandler antall uker før normal slaktealder førtidsslakting kan foretas, endres fra 10 til 12 uker.

Prior Norge er innforstått med at førtidsslakting primært skal benyttes til å fjerne sesongmessige overskudd. Prior varslet i søknaden om førtidsslakting høsten 2003 at det i den aktuelle situasjonen med produksjonsøkning, var stor usikkerhet knyttet til markedsbalansen. Prior fant det også høsten 2003 nødvendig å foreslå et så høyt kvantumstak at førtidsslakting kunne benyttes som et tiltak i forhold til et generelt overskudd.

Begrunnelse for søknaden

Prior Norge argumenterer for å godkjenne en utvidelse av rammen i 2004 ut fra følgende forhold:

- Markedssituasjonen for egg
- Andre tiltak har begrenset effekt

Markedssituasjonen

Da rammen på 1 000 tonn egg ble vedtatt var det bl.a. med bakgrunn i et prognosert overskudd på 2 700 tonn. I vedlagte brev fra Prior Norge av 10.05.2004 framgår det at prognoseutvalget har oppjustert sine anslag for overskuddet av egg til 3 000 tonn, mens bransjen som helhet mener overskuddet kan bli på 4 000 tonn. I dette kvantumet er det ikke lagt inn ev. import. Tollfri kvote fra EU og WTO-kvoten utgjør henholdsvis 290 tonn og 1 295 tonn egg. I 2003, hvor det var en knapphet på egg, ble hele EU-kvoten utnyttet, mens bare 170 tonn egg ble importert innenfor WTO-kvoten.

Bruk av andre tiltak

Arbeidsutvalget sier i sitt vedtak i forbindelse med den prinsipielle gjennomgangen av ordningen (22.08.2002) at det er en forutsetning at andre aktuelle virkemidler vurderes og utnyttes parallelt. Prior Norge redegjør i brevet av 10.05 2004 for alternative tiltak som kan benyttes for å håndtere overskuddet:

- Prisreduksjon

Noteringsprisen for egg ligger for tiden på kr 13,19 pr. kg som er kr 0,50 pr. kg under målpris. Samtidig utgjør gjeldende omsetningsavgift kr 0,70 pr. kg. Prior Norge mener relativt lav noteringspris og høy omsetningsavgift gir klare signaler til produsent om å utvise forsiktighet med hensyn til produksjonsvolum.

- Omsetningsavgift

I forbindelse med destruksjonsreguleringstiltaket knyttet til transportarbeiderstreiken, vurderte Prior Norge fondsreservene til å være relativt store, og at det foreløpig ikke var behov for økt omsetningsavgift. Prior Norge har heller ikke påpekt behov for økning av omsetningsavgiften som følge av søknad om utvidet fullmakt til gjennomføring av førtidsslakting.

- Økt oppholdstid

Bransjen er i følge markedsregulator enige om at alle produsenter med inngåtte leveranseavtaler skal pålegges å slakte alle høner 2 uker før planlagt slaktetidspunkt.

- Kampanje i regi av opplysningskontorene

Prior Norge har et forslag til en kampanje for å øke eggforbruket. Budsjettet for kampanjen er avgrenset til 1 mill. kroner, og antatt effekt er et økt eggforbruk på ca. 200 tonn.

- Eksport

Prior Norge legger opp til at hele den tilgjengelige eksportkvoten utnyttes, og at gjenstående kvote forbeholdes eksport av heleggpulver.

Statens landbruksforvaltnings vurdering

Prior Norge har tidligere anslått at i en periode med markedsbalanse, vil overskuddet av egg grunnet sesongvariasjon utgjøre ca. 750 tonn. Prior anbefaler nå et tak på 1 500 tonn

for 2004. Dette begrunnes med at overskuddet blir større enn tidligere antatt, i tillegg til at produksjonsøkningen synes å komme tidligere på året enn prognosert. Overskuddet er en følge av en planlagt produksjonsøkning.

Det legges til grunn at AU, etter en prinsipiell gjennomgang av ordningen med førtidsslakting 22.08.02, kom til at førtidsslakting fortsatt kan benyttes som virkemiddel for å regulere tilførselene av egg. Ved denne gjennomgangen ble det imidlertid slått fast noen prinsipper som skal legges til grunn ved gjennomføring av ordningen. I innstillingen heter det bl.a. ”.... Derfor må førtidsslakting som virkemiddel brukes på en ansvarlig og restriktiv måte i de markedsituasjoner hvor dette virkemiddelet vurderes som hensiktsmessig, og gjerne av en samlet bransje. En forutsetning for bruk av produksjonsregulerende virkemidler utenom melk, er at det er temporære overskudd som skal håndteres og at markedsregulator også utnytter andre tiltak for å redusere omfanget av førtidsslaktingen.”

Da arbeidsutvalget fastsatte rammen for 2004 til 1 000 tonn, var det ut fra en helhetlig vurdering av utfordringene som ligger i å regulere markedet for egg, basert på prognosert overskudd av 2 700 tonn egg. Overskuddet av egg er nå anslått av bransjen til 4 000 tonn. Førtidsslakting anses å være det mest kostnadseffektive regulerings tiltaket i eggproduksjonen. Markedsregulator planlegger i tillegg å utnytte hele eksportkvoten. Overskuddsproblemet kan derfor ikke løses gjennom økt eksport. Statens landbruksforvaltning vektlegger at det av gjenstående del av årets kvote prioriteres eksport av heleggpulver, da dette er det eksportproduktet som gir størst effekt i forhold til overskuddet.

Med bakgrunn i at de alternative virkemidlene har begrenset effekt i forhold til det betydelige overskuddet som skisseres av bransjen, støtter Statens landbruksforvaltning forslaget om at rammen utvides til 1 500 tonn.

Prior Norge foreslår også at høner ned til 64 uker kan tas ut til førtidsslakting. Gjeldende forskrift har 66 uker som nedre grense, og denne grensen har bestått siden kontraktproduksjonen ble avviklet. Grensen på 66 uker ble i følge Prior ikke fastsatt med bakgrunn i f. eks. redusert kvalitet på eggene den siste verpeperioden, men ut i fra at normal slaktetidspunkt for verpehøner er 76 uker, og 10 uker ble vurdert som en passende periode for førtidsslakting.

Prior Norge begrunner forslaget om å senke grensen for førtidsslakting ut fra behovet for å få størst mulig effekt av de produsentene som inngår avtale om førtidsslakting. I tillegg kan muligheten for 12 uker gi en bedre effekt i situasjoner hvor det er behov for å ta bort et overskudd i noen spesielle uker hvor markedsregulator vurderer at det kan bli ekstra stor ubalanse i markedet. På denne bakgrunn foreslår SLF at perioden hvor førtidsslakting kan gjennomføres utvides med 2 uker. Det er også lagt vekt på at Rådet for frivillig førtidsslakting, hvor både samvirke og de uavhengige aktørene er representert, slutter seg til forslaget.

Satsene som ble fastsatt i arbeidsutvalgets møte 18.11.2003 videreføres.

Statens landbruksforvaltning vil imidlertid understreke at anbefalingen bygger på en klar forutsetning om at de føringer som ble gitt ved Arbeidsutvalgets prinsipielle gjennomgang av ordningen følges opp. Det forutsettes at markedsregulator, så langt det lar seg gjøre,

utnytter andre muligheter til å regulere markedet med tanke på å reduseres omfanget av førtidsslakting.

Med hjemmel i forskrift av 30. november 1993 nr. 1440 om markedsregulering av norskprodusert egg og fjørfekjøtt § 4 annet ledd, og mot Steinar Hauges stemme, gjøres følgende

Vedtak:

1. Ordningen med frivillig førtidsslakting av høns kan i 2004 benyttes innenfor en ramme som tilsvarer en reduksjon på inntil 1 500 tonn egg.
2. Det gjøres følgende endringer i forskrift for frivillig førtidsslakting av høns:

Forskrift om endring av forskrift 18. november 2003 nr. 1880 for frivillig førtidsslakting av høns i 2004

Fastsatt av Omsetningsrådets arbeidsutvalg 18. juni 2004 med hjemmel i forskrift av 30. november 1993 nr. 1440 om markedsregulering av norskprodusert egg og fjørfekjøtt § 4, jf. lov av 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11.

I

I forskrift 18. november 2003 nr. 1880 for frivillig førtidsslakting av høns i 2004 gjøres følgende endringer:

§ 3 første ledd første strekpunkt skal lyde:

- Produsentene må i perioden for førtidsslakting ha dyr i alderen 64-76 uker

§ 5 første ledd skal lyde:

Prior Norge som markedsregulator administrerer førtidsslaktingen i henhold til denne forskriften og beslutter hvilke produsenter som skal delta i ordningen, og når hønene skal slaktes. Maksimal førtidsslakting begrenses til 12 uker.

II

Endringene trer i kraft straks.

Stemmeforklaring fra Steinar Hauge:

”Ordningen med førtidsslakting kan bidra til å opprettholde en for stor produksjonskapasitet over tid, og derigjennom bidra til en lite effektiv ressursbruk. Dette var også noe av bakgrunnen for gjennomgang og omlegging av ordningen slik at den skal begrenses til å håndtere sesongmessige svingninger i forbruket. Det tilsier at ordningen ikke bør utvides utover det som tidligere er vedtatt.”

4. Markedsregulering i kjøttsektoren - Eksport og frysefradrag i perioden februar – april 2004

Med brev datert 30.04.2004 og 18.05.2004 sender Norsk Kjøtt oppgave over eksport og frysefradrag for perioden februar-april 2004.

Det har blitt eksportert 81 tonn sau/lam til Russland i perioden. WTO-kvoten, som også omfatter kjøtt som eksporteres som en del av XRK-ordningen, utgjør 680 tonn. I tillegg er det eksportert 26 tonn svin til Spania.

I den aktuelle perioden utgjør eksporttapet 1,9 mill. kroner for sau/lam og 0,5 mill. kroner for svin.

Oppnådd pris for sau var i februar kr 4,30 pr. kg og i april var oppnådd pris kr 7,08. Dette innebærer et gjennomsnittlig eksporttap på ca. kr 25 pr. kg. Oppnådd pris for gris var i april kr 8,20, og eksporttapet utgjør da kr 20 pr. kg.

I perioden februar - april har det blitt gitt frysefradrag på sau/lam på ca. 10 %, og samlet frysefradrag på sau/lam utgjør 1,4 mill. kroner. I samme periode ble det gitt frysefradrag på storfe på ca. 16 %, som samlet utgjør 2,5 mill. kroner.

Oppgavene er attestert av statsautorisert revisor.

Med hjemmel i forskrift om markedsregulering av norskprodusert kjøtt § 9 gjøres følgende

Vedtak:

Arbeidsutvalget godkjenner oppgavene for reguleringseksport og frysefradrag for perioden februar-april 2004 og kr 6 269 765 utbetales fra fondet for omsetningsavgift på kjøtt.

5. Markedsregulering kjøtt – Godkjente reguleringsvarer i kjøttsektoren

En liste over reguleringsvarer i kjøttsektoren (positivlisten) ble fastsatt i arbeidsutvalgets møte 08.06.1995. Listen omfatter definerte kvaliteter av helt slakt, skåret vare og biprodukter. I arbeidsutvalgets møte 15.01.1998 ble listen endret slik at de definerte stykningsdelene i positivlisten ble sammenfallende med klassifiseringssystemet EUROP som ble innført i Gilde Norsk Kjøtt. Listen ble i arbeidsutvalgets møte 25.09.2000 utvidet til også å gjelde økologisk lam og sau.

Under arbeidet med forskrift om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering for jordbruksråvarer (rammeforskriften), var Kjøttbransjens landsforbund kritiske til bl.a. omfanget av varer i positivlisten. I Landbruksdepartementets høringsnotat til rammeforskriften framgår det at Kjøttbransjens landsforbund vurderer Gilde Norsk Kjøtt's adgang til å lagre stykningsdeler på reguleringslager, og senere ha mulighet til å selge i sesonger hvor etterspørselen etter vedkommende vare er stor (eksempelvis lammelår til påske), til å være konkurransevridende.

Landbruksdepartementet foreslo i høringsnotatet at stykningsdeler som inngår i positivlisten, skal reduseres til stykningsdeler som har sterke sesongsvingninger. Landbruks-

departementet mente at listen burde avgrenses til å gjelde for svin (ribbe til julesesong) og sau/lam (pinnekjøtt julesesong, påskesesong og grillsesong).

Omsetningsrådet ga i sin høringsuttalelse til rammeforskriften 03.06.2003 uttrykk for at enkelte typer skåret vare fortsatt burde inngå i positivlisten. Omsetningsrådet støttet Landbruksdepartementets forslag om at positivlisten kunne reduseres, og at dette ville være utgangspunktet når positivlisten skulle gjennomgås.

I høringsnotatet foreslo også Landbruksdepartementet at muligheten til frysefradrag på stykket vare tas ut av forskriften. Dette er en reguleringsaktivitet som ikke er benyttet etter 1993. Med bakgrunn i at prisnedskrivning har vært lite benyttet og for å styrke ordningens legitimitet, støttet Statens landbruksforvaltning forslaget. Formelt er ikke forskriften endret på dette punktet. Gilde Norsk Kjøtt har imidlertid valgt å praktisere markedsreguleringen i tråd med Landbruksdepartementets signaler. Statens landbruksforvaltning legger opp til at muligheten for å prisnedskrive skåret vare på reguleringslager tas ut av forskriften ved neste forskriftgjennomgang, slik at adgangen til prisnedskrivning også formelt avvikles.

Kjøttbransjens landsforbund sendte 19.11.2003 et brev til Gilde Norsk Kjøtt med kopi til Statens landbruksforvaltning og Konkurransetilsynet hvor det stilles spørsmål ved hvordan markedsregulator praktiserer reguleringen av skåret vare. Gilde Norsk Kjøtt tilbakeviser i brev datert 19.12.2003 påstanden om utnyttelse av sin posisjon som markedsregulator. Kjøttbransjens landsforbund skriver i brev av 12.01.2004 til Statens landbruksforvaltning at svaret fra markedsregulator viser at markedsreguleringen er utført i samsvar med bestemmelsene i forskriften. Kjøttbransjens landsforbund mener praktiseringen av reglene er konkurransevridende. De bestriker Gilde Norsk Kjøtts påstand om at markedsregulering av skåret vare bare skjer unntaksvis og i spesielle markedssituasjoner.

Gilde Norsk Kjøtts vurderinger

I brevet fra Gilde Norsk Kjøtt til Omsetningsrådet 25.02.2004 foreslås det at positivlisten reduseres fra 19 til 8 produkter. Dette er en ytterligere reduksjon på 4 produkter i forhold til det Gilde Norsk Kjøtt foreslo i sin høringsuttalelse til rammeforskriften. Gilde Norsk Kjøtt vektlegger betydningen av å kunne reguleringslagre enkelte stykningsdeler, og vurderer de foreslåtte gjenstående produkter som avgjørende for å kunne gjennomføre en kostnadseffektiv markedsregulering. Gilde Norsk Kjøtt foreslår følgende produkter i en videreført positivliste:

FORSLAG TIL REVIDERT POSITIVLISTE FOR SKÅRET KJØTT
Storfekjøttsortering 14 %
Skinke med bein Svinekam med bein Sidflesk med bein Svinekjøttsortering 23 % (fra 1. skjærenivå)
Fårekjøttsortering 20 % Lammelår med bein Lammebog med bein

Biprodukter

I nåværende liste for reguleringsvare inngår ett biprodukt, lammelever. Gilde Norsk Kjøtt foreslår at biproduktet tas ut av listen. Dette innebærer at § 2 i forskriften utgår.

Storfekjøttsortering 14 %

Produktet utgjør i følge Gilde Norsk Kjøtt opp til 50 % av utbyttet ved skjæring av storfe. Produktet er også et basisråstoff til alle produksjoner der det inngår storfekjøtt som råstoff. Frosne sorteringer er tilnærmet fullverdig vare i de fleste bearbejdede produkter, og vil være en sikkerhet for råvareforsyningen til kjøttindustrien, og slik bidra til økt salg av norskprodusert kjøtt.

Skinke m/ben, Svinekam m/ben og sideflesk m/ben

Nedskjæring av svin skjer i to skjærenivåer, og det er bare produkter fra 1. skjærenivå som inngår i listen over reguleringsvare. Aktiviteten som skjer ved 1. skjærenivå er tilskjæring av de 5 grovstykningsdelene av gris. Ved 2. skjærenivå skjer utbening av grovstykningsdelene. For storfe og sau/lam er det i all hovedsak kun ett skjærenivå.

Skinke, svinekam og sideflesk utgjør 3 av de 5 basisstykningsdelene på gris. Salget av disse produktene er meget sesongavhengig. Gilde Norsk Kjøtt understreker at det i enkelte markedssituasjoner er nødvendig å kunne legge disse inn på reguleringslager. Produktene er basis for videre utbening og bearbejding. Muligheten for å regulere produktene betyr mye for kontinuitet i svinekjøttmarkedet, ved at de kan bidra til å dekke etterspørsel med norsk vare i perioder med knapphet på disse stykningsdelene.

Svinekjøttsortering 23 %

Sorteringen som er aktuell i markedsreguleringen er et produkt fra første skjærenivå ved tilskjæring av grovstykningsdelene, og tilsvarende ca. 8 % av utbyttet av slaktets rundvekt. Gilde Norsk Kjøtt understreker at muligheten til å regulere dette produktet er av stor betydning for totalaktiviteten på svinekjøttmarkedet. Sorteringen er ofte et produkt det blir et overskudd av, samtidig som det er etterspørsel etter andre stykningsdeler av grisen. Ved å kunne eksportere sorteringen, kan skjæreaktiviteten på gris fortsette, og slik opprettholde avsetningen på de andre delene av dyret.

Lammelår m/ben og lammebog m/ben

Dette er stykningsdeler som først og fremst fremkommer ved skjæring av lam til pinnekjøtttråstoff om høsten. Salget av lår og bog foregår hele året, men har et oppsving i forbindelse med påske og i grillsesongen. I følge Gilde Norsk Kjøtt er adgangen til å reguleringslagre noe av overskuddet av lår og bog som oppstår i forbindelse med skjæring av lam til pinnekjøtttråstoff, nødvendig for å kunne dekke behovet for pinnekjøtt til jul.

Fårekjøttsortering 20 %

I gjeldende liste inngår fårekjøttsortering 25 %, og denne endres til fårekjøttsortering 20 %. Lavere fettprosent i sorteringen er et uttrykk for at slaktet er blitt magrere. Gilde Norsk Kjøtt begrunner behovet for at dette produktet skal inngå i listen for reguleringsvare med at det er en interessant vare når det er nødvendig med eksport.

Kjøttbransjens Landsforbunds vurderinger

Kjøttbransjens Landsforbund (KLF) fremmer sine synspunkt på Gilde Norsk Kjøtt's forslag om å redusere listen til 8 produkter i brev datert 12.05.2004. Prinsipielt mener KLF at stykningsdeler som reguleringsvare er konkurransevridende. Dersom adgangen til

markedsregulering av stykningsdeler likevel skal videreføres, foreslår KLF en reduksjon av listen for reguleringsvare i prioritert rekkefølge.

KLF mener at produkter av lam bør utgå av den foreslåtte reduserte listen. Dette er begrunnet med at lam har en høy pris på hele slaktet i begynnelsen av slaktesesongen, noe som medfører at stykningsdelene også har en høy pris når de fryses inn på reguleringslager. Markedsreguleringen av stykningsdelene bidrar til at markedsregulator kan holde en kunstig høy pris på slaktet. Gilde Norsk Kjøtt som dominerende aktør i slakteribransjen bestemmer i stor grad prisen de 18 andre slakteriene kan sette.

Når KLF begrunner hvorfor de 3 gjenstående stykningsdelene av svin bør utgå fra listen, henvises det til de sesongmessige svingningene i etterspørselen. De nevner også at markedsregulering av stykningsdeler av svin har vært lite benyttet de senere årene.

Storfekjøttssortering, svinekjøttssortering og fårekjøttssortering er også produkter som KLF mener bør utgå av listen: Dette begrunnes med at markedsregulator unngår risiko for prisnedgang for det volumet som legges inn på reguleringslager. I følge KLF det ofte en prisnedgang etter situasjoner hvor det av ulike årsaker er lagt sorteringer på reguleringslager.

Videreføring av prinsippet om adgang til å markedsregulere stykket vare

Under arbeidet med rammeforskriften, vurderte Landbruksdepartementet behovet for videreføring av markedsregulators adgang til å regulere stykningsdeler, og Landbruksdepartementet ga følgende begrunnelse for at et begrenset antall stykningsdeler kunne videreføres som reguleringsvare:

”Markedsreguleringen gjennomføres etter en vurdering av hele markedet og et av markedsreguleringsens formål er etter jordbruksavtalen å være et virkemiddel for å håndtere temporære overskudd og tilpasning i regionale og sesongmessige svingninger mellom produksjon og forbruk. Reguleringslagrene brukes i hovedsak til supplering av markedet i sesongene. Med bakgrunn i formålet for reguleringen bør markedsregulator kunne gjennomføre en begrenset regulering av stykket/skåret vare for stykningsdeler med sterke sesongsvingninger. Adgangen foreslås avgrenset til å gjelde for svin (ribbe til julesesong) og sau/lam (pinnekjøtt julesesong, påskesesong og grillsesong).

Gilde Norsk Kjøtt vektlegger også i sin begrunnelse for en videreføring av 8 stykningsdeler at reguleringen i hovedsak er knyttet til at det er en sesongpreget etterspørsel etter deler av dyret, og at regulering av denne type produkter derfor er et viktig virkemiddel for å bidra til økt omsetning av Gilde Norsk Kjøtt, også vurdert i forhold til tollvernet og utformingen av dette. Et annet viktig poeng er at skåret vare gir en mer effektiv oppfylling av eksportkvotene for kjøtt, noe som vil få økt betydning dersom disse reduseres ytterligere.

Da listen for reguleringsvare ble formalisert i arbeidsutvalgets møte 08.06.1995, var kriteriet for hvilke varer som skulle inngå i listen i stor grad knyttet til om det var sesongpreget etterspørsel etter produktet. Landbruksdepartementet vektlegger at markedsreguleringen av skåret vare må ha et begrenset omfang. Statens landbruksforvaltning har mottatt opplysninger fra markedsregulator som viser at det er små kvanta Gilde Norsk Kjøtt fryser inn av skåret vare på reguleringslager i forhold til kvantum skåret vare som legges på forretningsmessig lager (ca. 2 %). Med bakgrunn i dette og Landbruksdepartementets og markedsregulators vurdering av skåret vare som reguleringsvare, støtter

Statens landbruksforvaltning en videreføring av adgangen til å markedsregulere et begrenset antall stykningsdeler.

Statens landbruksforvaltnings vurdering av det enkelte produkt i positivlisten

Ved vurderingen av hvilke stykningsdeler som skal inngå i positivlisten, legger Statens landbruksforvaltning til grunn at bearbeidingsgraden til de aktuelle stykningsdelene skal være minimal. Skåret vare i reguleringssammenheng skal være et resultat av 1. skjærenivå i skjæreplassen. Begrunnelsen for det enkelte produkt skal i hovedsak være knyttet til sesongmessig etterspørsel etter ulike deler av dyret. Videre er en eksplisitt og rasjonell begrunnelse for hver enkelt stykningsdel som skal være en del av listen nødvendig. Utgangspunktet er i tillegg at antallet stykningsdeler som defineres som reguleringsvare skal være begrenset.

Sau og lam

KLF hevder at markedsregulator gjennom markedsregulerende tiltak for stykket vare bidrar til en kunstig høy pris på hele slaktet. Statens landbruksforvaltning understreker at markedsregulators oppgave bl.a. er å søke å ta ut målpris. Ved at markedsregulator skjærer mye pinnekjøtt i slaktesesongen, blir resultatet et stort overskudd av bog og lår. Disse produktene har etterspørselstopper på andre tider av året. Gilde Norsk Kjøtt har 72 % av slaktingen av sau/lam og 50 % av salget. Dette innebærer at de uavhengige aktørene supplerer fra Gilde Norsk Kjøtt for å kunne forsyne egne kunder. Statens landbruksforvaltning mener at adgangen til å regulere på stykningsdeler av sau og lam bidrar til å utjevne sesongmessig etterspørsel av stykningsdeler i tillegg til å håndtere en sesongmessig topp i slaktingen, som er spesiell for sau/lam, og foreslår at bog og lår av lam inngår i listen over reguleringsvarer.

Sortering av fårekjøtt 20 %

Denne sorteringen er et "biprodukt" ved skjæring av sau/lam, og utgjør 10–15 % av slaktet. Med bakgrunn i at markedsregulator får en bedre utnyttelse av den begrensede eksportkvoten på sau/lam ved å eksportere fårekjøttssortering enn ved å eksportere helt slakt, foreslår Statens landbruksforvaltning at produktet videreføres i positivlisten.

Stykningsdeler av svin

KLF peker på at det er den sesongmessige etterspørselen etter sideflesk m/ben (ribbe), svinekam og skinke som medfører at disse produktene i enkelte situasjoner legges på reguleringslager, og at dette virker konkurransevridende i forhold til andre aktører. Landbruksdepartementet vektla i sin begrunnelse for adgangen til å videreføre en begrenset regulering av skåret vare, at formålet bl.a. var å kunne forsyne alle aktører med stykningsdeler med sterke sesongsvingninger. Statens landbruksforvaltning vurderer markedsregulators og KLFs beskrivelse av markedsituasjonen for svin til å være i samsvar med forutsetningen om sesongmessig etterspørsel av ulike deler av dyret, og foreslår at de nevnte 3 stykningsdelene videreføres i positivlisten.

Sorteringer av svin og storfe

Årsaken til at sorteringer legges på reguleringslager er ofte at det er overskudd av denne type vare i markedet. Storfekjøttssorteringen er et "biprodukt" ved skjæring av storfe. Sorteringene av svin og storfe kan benyttes i forsyningsammenheng når etterspørselen er stor etter råstoff til pølse- og kjøttdeigprodukter i bl.a. sommermånedene. Dette er en periode hvor det er lite slakting av storfe. Statens landbruksforvaltnings vurdering er at disse produktene bidrar til å utjevne sesongmessig etterspørsel, og slik er i tråd med

forutsetningen for definisjon av reguleringsvare. I tillegg utgjør de nevnte sorteringene et begrenset volum på reguleringslager. I første halvår 2004 har det vært 150 tonn storfe-kjøttssortering på reguleringslager med sikte på å kunne forsyne markedet i sommer-månedene. Det har ikke vært svinesorteringer på reguleringslager den senere tid. Med bakgrunn i begrenset omfang og sesongmessig utjevning foreslås sorteringene av storfe og av svin fra 1. skjærenivå videreført i listen for reguleringsvare.

I forhold til gjeldende liste foreslås følgende 11 produkter fjernet fra positivlisten: Storfekjøttssortering 21 %, kalvekjøttssortering 8 %, svinenakke m/ben, svinebog m/ben, svin mellompart m/ben, fårelår m/ben, benfritt fårekjøtt, lam sadel m/ben, værkjøttssortering 25 %, geitkjøttssortering 10 % og lammelever. Listen over reguleringsvarer hvor endringene er markert følger som vedlegg til saken.

Steinar Hauge la fram følgende alternative forslag: ”Forskriften endres slik sekretariatet har foreslått med unntak av at det ikke utformes noen ny § 2.”

Begrunnelse: En best mulig tilpasning av produksjonen over året m.v. for å oppnå en samlet pris på helt slakt nærmest mulig målpris, bør i prinsippet kunne oppnås gjennom en bedriftsøkonomisk tilpasning av rasjonelle aktører. Dette skulle således ikke forandre tiltak i form av tilskudd til reguleringslagring m.v. Samtidig vil tilskudd til slik lagring, som eventuelt også konkurrerter til markedsregulator må gjennomføre for å tilpasse seg bedriftsøkonomisk rasjonelt, virke konkurransevridende. Tilskudd til reguleringslagring på helt slakt kan i noen grad begrunnes med å jevne ut prisene over året eller lignende, og er også mindre konkurransevridende enn slike tiltak anvendt lengre ut i produksjonskjeden. På denne bakgrunn beregnes positivlisten til å gjelde helt slakt.”

Med hjemmel i forskrift om markedsregulering av norskprodusert kjøtt, og mot stemmen til Steinar Hauge, gjøres følgende

Vedtak:

Forskrift om endring av forskrift 25.09.2000 nr. 1707 - liste for definisjon av reguleringsvare i kjøttsektoren.

Fastsatt av Omsetningsrådets arbeidsutvalg 18.06.2004 med hjemmel i forskrift av 14.03.1996 om markedsregulering av norskprodusert kjøtt jf. lov av 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvarer § 11.

I

I forskrift 25.09.2000 nr. 1707 – liste for definisjon av reguleringsvare i kjøttsektoren gjøres følgende endringer:

Overskriften endres til:
Forskrift om reguleringsvarer i kjøttsektoren.

§ 2 og § 3 utgår

Ny § 2 skal lyde:
§ 2 Skåret vare

Vareslag
Storfekjøttsortering 14 %
Skinke m/b Svinekam m/b Sideflesk m/b Svinekjøttsortering 23 % (kun fra 1. skjærenivå)
Lammelår m/b Lammebog m/b Fårekjøttsortering 20 %

II

Endringene trer i kraft straks.

6. Markedsordningen for korn. Avvikling av opplysningskontoret for brød og bakervarer, Brødfakta”

I St.prp. nr. 1 (2001-2002) ble det gjort endringer i kap. 1150.77.15. Tilskott til kvalitets- og salsfremmende tiltak: ” Ein vil legge opp til at opplysningsarbeid i kornsektoren som før blei budsjettert på kap.1150.77, frå 2002 bli finansiert gjennom omsetningsavgift. Posten er med bakgrunn i dette redusert med 3,9 mill. kr." Landbruksdepartementet signaliserte på denne måten at midler fra omsetningsavgiften på korn og oljefrø skulle benyttes til faglige tiltak og opplysningsarbeid innen kornsektoren. Fra 01.01.2002 er Brødfakta blitt finansiert gjennom omsetningsavgift på korn.

I brev av 10.06.2004 orienterer Norske Felleskjøp om at styret i Brødfakta ønsker å avvike opplysningskontoret. Bakgrunnen er en diskusjon i styret om alternative finansieringskilder, bl.a. med utgangspunkt i rapporten om evaluering av opplysningskontorene i landbruket der konsulentfirmaet konkluderte med at "Etter vår mening bør ikke Brødfakta finansieres av bøndene, men av industrien og evt. handelsleddene".

En arbeidsgruppe, nedsatt av styret og sammensatt av representanter fra hele bransjen, har drøftet ulike finansieringsordninger uten å komme til enighet. En løsning som ble vurdert var at handelsmøllene og bakeribransjen skulle finansiere 50 % av virksomheten til Brødfakta og resten, begrenset oppad til 4 mill. kroner, gjennom omsetningsavgiften.

Siden arbeidsgruppen ikke kom til enighet, vedtok styret i Brødfakta på møte 18.05.2004 å legge ned virksomheten fra 01.01.2005.

På styremøte 02.06.2004 slutter styret i Norske Felleskjøp seg til styrevedtaket i Brødfakta, og vil foreslå for Omsetningsrådet at det ikke bevilges midler fra omsetningsavgiften på korn til virksomheten i 2005, dersom det ikke blir en ordning med finansiering mellom kornprodusent og andre aktører i bransjen innen budsjettforslag for Brødfakta for 2005 skal legges fram for Omsetningsrådet.

På denne bakgrunn gjøres følgende

Vedtak:

Arbeidsutvalget foreslår at Omsetningsrådet gjør følgende vedtak:

Omsetningsrådet tar saken til orientering.

Møtet var slutt kl. 11:30.